

ВИВЧЕННЯ ДИНАМІКИ ЗБИТКІВ ВІД ТЕХНОГЕННИХ КАТАСТРОФ

Ю.А. Опанасюк

Руйнівний потенціал великих техногенних та природних катастроф можна порівняти зі збитками при військових конфліктах. За даними ООН, на ліквідацію катастроф техногенного та природного типу країни витрачають від 2 до 4% ВВП.

Потенційна можливість виникнення техногенних катастроф в Україні розподілена нерівномірно. Це пов'язано з нерівномірністю розміщення продуктивних сил та природних умов.

Виробничу сферу Україна можна охарактеризувати як ту, що тисне на природне середовище. Великі промислові комплекси утримують найпотужніші агрегати і значні обсяги небезпечних речовин.

Найбільш вірогідними катастрофами для України є пожежі та вибухи, викиди отруйних речовин, руйнування гідротехнічних споруд, аварії на транспорті та системах життєпостачання. Що зображено на рис. 1.

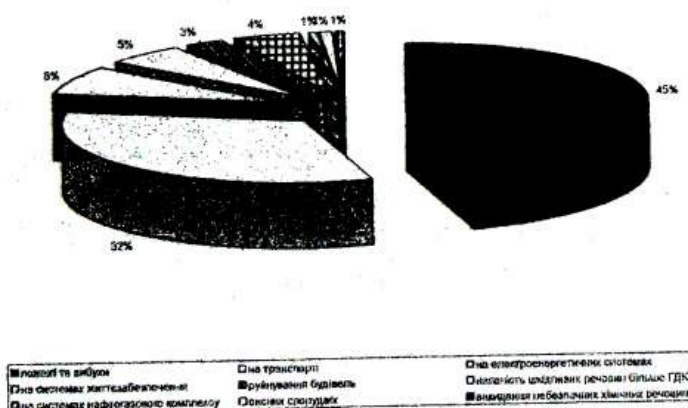

Рис. 1. Розподіл за видами антропогенних катастроф за 2004 р.

Найбільший ризик виникнення техногенних аварій існує в таких областях України: Дніпропетровська, Запорізька, Київська області.

Регіони значної небезпеки: АРК, Волинська, Донецька, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Сумська області

Помірної небезпеки: Житомирська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Херсонська, Хмельницька, Харківська, Черкаська, Чернівецька, Чернігівська області.

Відносної безпеки: Тернопільська, Івано-Франківська, Тернопільська, Закарпатська, Вінницька області.

Розглянув статистичні данні, було зроблено висновок, що кількість техногенних аварій падає (рис.2). Це пов'язано з тим, що більшість аварійно небезпечних підприємств роблять не на повну силу, або ж закрилися взагалі.

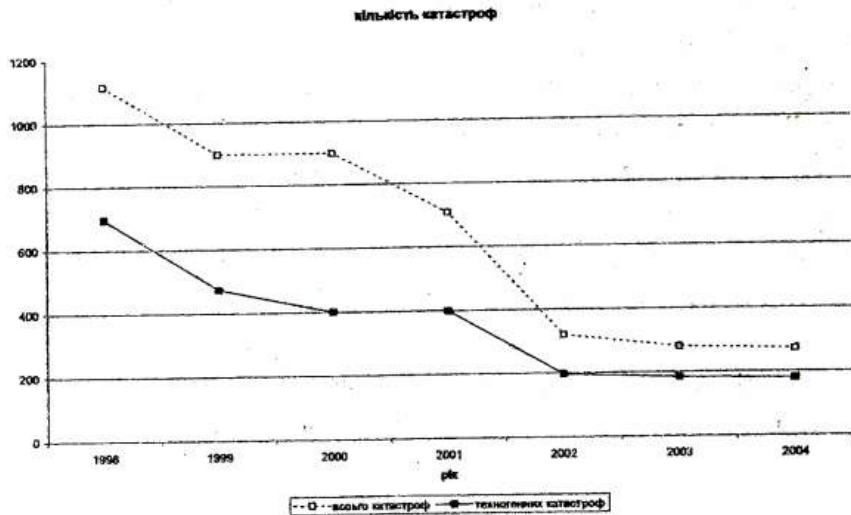

Рис. 2. Динаміка виникнення катастроф за період 1998-2004 рік

Всього за 2003 рік 272 катастрофи, з них 180 техногенного походження, 92 природного походження. Однак збитки від техногенних катастроф весь час зростають, та 2003 році склали 44161,8 тис. грн.

Максимальні збитки були в м. Києві і склали 33959,27 тис. грн.

Мінімальна величина збитків зареєстрована в Одеській області і скла 120 грн.

В 2003 році Сумська область потерпіла збитків від техногенних аварій на суму 518,75 тис. грн.

Для Сумської області характерно:

- підвищена кількість вибухів і пожеж на енергетичних системах;
- велика кількість загиблих від НС – на 38% більше загальної кількості по Україні.

Це пов'язано з втратою контролю держави над небезпечними об'єктами, великим розміром зношення основних фондів та порушенням фінансового забезпечення промисловості.